

Vallen 65 jaar en ouder

Ongevalscijfers

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden.

Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Vallen 65 jaar en ouder

Ongevalscijfers

Rapport nummer 651
Projectnummer 20.0040

Coby Draisma

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

oktober 2016

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Samenvatting	5
2	Resultaten	7
2.1	Trends	7
2.2	Prognoses	8
2.3	SEH-bezoek naar leeftijd	9
2.4	Wie zijn gevallen	10
2.5	Waar en hoe is men gevallen	11
2.6	Letsel en letselernst	12
3	Verantwoording	15
Bijlage 1	Tabellen SEH-bezoeken na een val, 65 jaar en ouder	16
Bijlage 2	Tabellen ziekenhuisopnamen na SEH-bezoek na een val, 65 jaar en ouder	19
Bijlage 3	Tabellen overledenen na een val, 65 jaar en ouder	21
Bijlage 4	Kosten	23

1

Samenvatting

De ernst van het probleem rond vallen bij ouderen blijkt uit het grote aantal doden, ziekenhuisopnamen, Spoedeisende hulp (SEH) bezoeken en de hoge directe medische kosten. Valongevallen zijn de meest voorkomende oorzaak van letsel door een ongeval bij ouderen. Privé-valongevallen omvatten 83% (97.400) van alle valongevallen bij ouderen waarvoor een SEH-bezoek nodig is (118.000). De overige valongevallen zijn vrijwel allemaal verkeersongevallen. Deze worden hier niet besproken.

Letsels en kosten van valongevallen bij ouderen (65 jaar en ouder)

	2015
Spoedeisende Hulp (SEH-)bezoeken	97.400
65-74 jaar	30.100
75-84 jaar	34.600
85 jaar en ouder	32.700
Ziekenhuisopnamen na SEH-bezoek	38.600
65-74 jaar	8.000
75-84 jaar	13.600
85 jaar en ouder	17.000
Overledenen	3.260
65-74 jaar	279
75-84 jaar	829
85 jaar en ouder	2.089
Gemiddelde directe medische kosten (€)	8.800
Totale jaarlijkse directe medische kosten (€)	912 miljoen

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL; Doodsoorzakenstatistiek 2015 (microbestand), Centraal Bureau voor de Statistiek; Letsellastmodel 2015, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC Rotterdam

Trends en prognose van valongevallen bij ouderen (65 jaar en ouder)

Trends laatste 10 jaar	Trend%	Trend% gecorrigeerd
<i>Spoedeisende Hulp (SEH-)bezoeken</i>	40%	12%
<i>Ziekenhuisopnamen na SEH-bezoek</i>	63%	29%
<i>Overledenen</i>	78%	33%
Prognoses voor 2030	Aantal	Stijging
<i>Spoedeisende Hulp (SEH-)bezoeken</i>	145.000	49%
<i>Ziekenhuisopnamen na SEH-bezoek</i>	59.300	54%
<i>Overledenen</i>	5.350	64%

Bron: Letsel Informatie Systeem 2006-2015, VeiligheidNL; Doodsoorzakenstatistiek 2006-2015 (microbestand), Bevolkingsstatistiek 2015-2016, Bevolkingsprognose 2015-2030, Centraal Bureau voor de Statistiek

* trend gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingsopbouw

Het aantal valongevallen blijft stijgen, vooral onder 85-plussers. Elke dag overlijden 9 65-plussers aan de gevolgen van een val en elke 5 minuten komt een oudere op de SEH-afdeling na een (privé-)valongeval. Zowel bij de SEH-bezoeken als bij ziekenhuisopnamen en dodelijke valongevallen is een stijgende trend te zien, ook na correctie voor veranderingen in de bevolkingsopbouw. Voor SEH-bezoeken is voor het eerst te zien dat het aantal valongevallen harder stijgt dan op basis van de vergrijzing verklaard kan worden.

De komende jaren vergrijst Nederland verder. Een prognose tot 2030, gebaseerd op leeftijd- en geslachtsspecifieke incidenties van 2015, laat zien dat het aantal doden met 64% zal stijgen tot 5.350, het aantal ziekenhuisopnamen (na SEH-bezoek) met 54% zal stijgen tot 59.300 en het aantal Spoedeisende Hulpbezoeken met 49% zal stijgen tot 145.000.

2

Resultaten

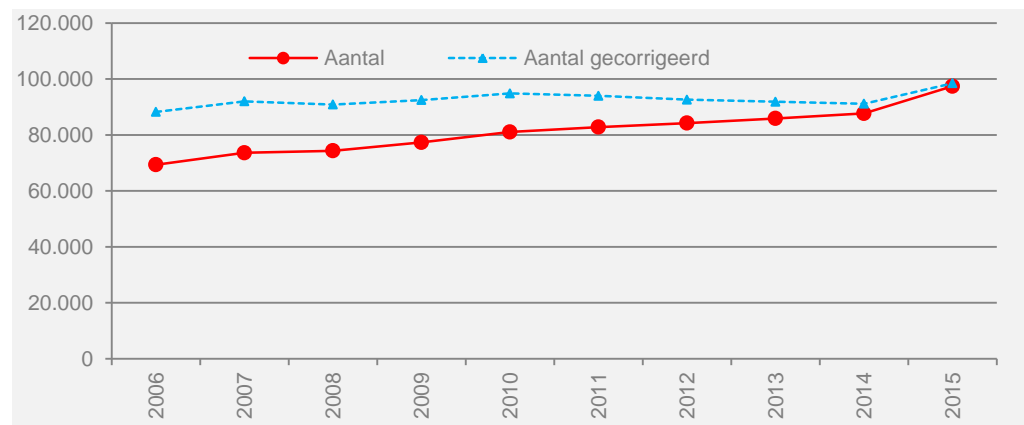
2.1

Trends

Aantal valongevallen stijgt nog steeds

De laatste 10 jaar is het aantal SEH-bezoeken na een valongeval bij 65-plussers met 40% toegenomen, van 69.400 in 2006 tot 97.400 in 2015 (figuur 1a). Het grootste deel van de stijging is veroorzaakt door de vergrijzing, maar na correctie voor veranderingen in de bevolkingsopbouw is nog steeds sprake van een stijging in 2015. In de jaren voor 2015 was het gecorrigeerde aantal SEH-behandelingen na een val een aantal jaren min of meer stabiel. Het aantal valongevallen is dus harder gestegen dan op basis van de vergrijzing verklaard kan worden.

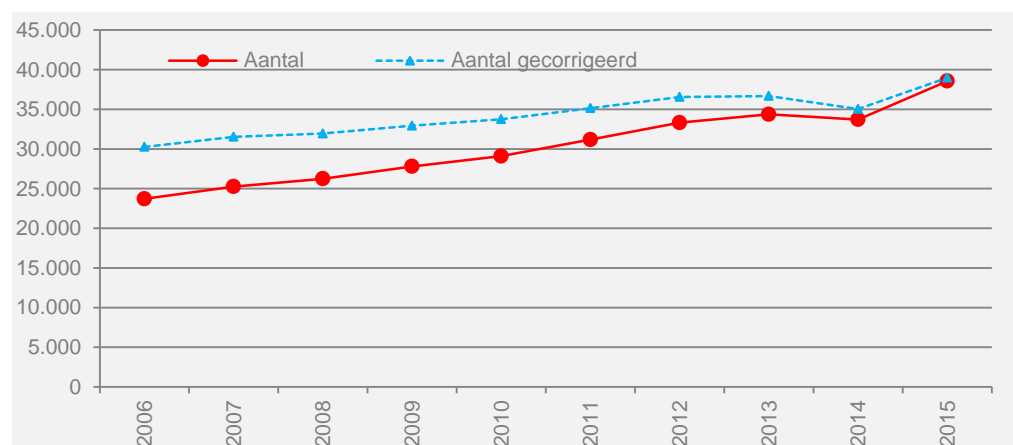
Figuur 1a Jaarlijks aantal SEH-bezoeken na een val, en aantal gecorrigeerd, 65 jaar en ouder

Bron: Letsel Informatie Systeem 2006-2015, VeiligheidNL

Bij ziekenhuisopnamen (na SEH-behandeling) is de stijging in de laatste 10 jaar groter (63%). Ook na correctie voor bevolkingsopbouw zet de stijging (na een gunstig jaar in 2014) door (figuur 1b).

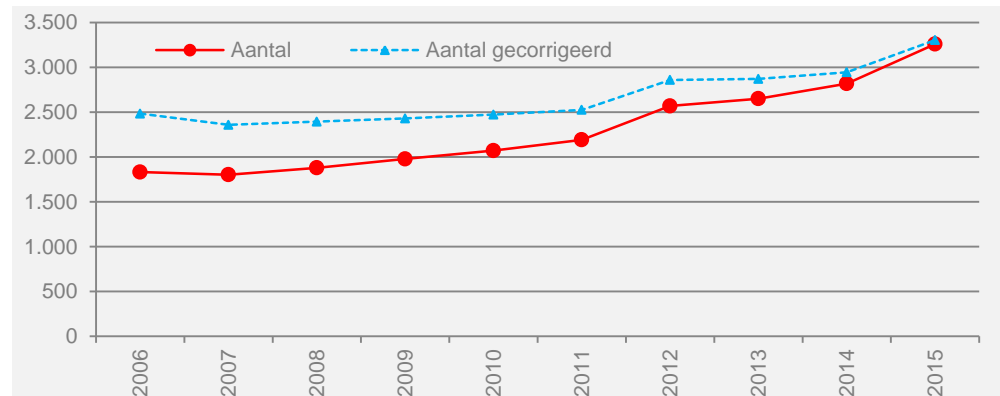
Figuur 1b Jaarlijks aantal ziekenhuisopnamen na SEH-bezoek na een val, en aantal gecorrigeerd, 65 jaar en ouder

Bron: Letsel Informatie Systeem 2006-2015, VeiligheidNL

Het aantal overledenen is met 3.260 in 2015 zelfs 78% hoger dan 10 jaar geleden (figuur 1c). Na correctie voor de bevolkingsopbouw is de stijging nog 33%.

Figuur 1c Jaarlijks aantal overledenen na een val, 65 jaar en ouder

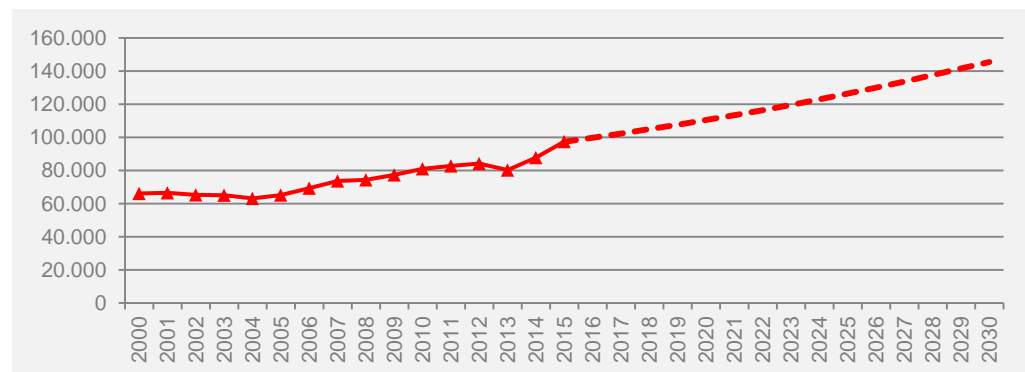
Bron: Doodsoorzakenstatistiek 2006-2015 (microbestand), Bevolkingsstatistiek 2015-2016, Centraal Bureau voor de Statistiek

2.2

Prognoses

In 2015 hebben 97.400 personen van 65 jaar of ouder een SEH-afdeling bezocht als gevolg van een valongeval. VeiligheidNL heeft een prognose gemaakt van het aantal valongevallen bij 65-plussers tot en met 2030. Deze prognose is gebaseerd op de bevolkingsprognose en de aanname dat de leeftijd- en geslachtsspecifieke incidenties gelijk blijven aan die van 2015. Op basis van deze gegevens is de prognose dat het aantal SEH-bezoeken als gevolg van een valongeval bij 65-plussers in 2030 met 49% is gestegen tot maar liefst 145.000 (figuur 2a).

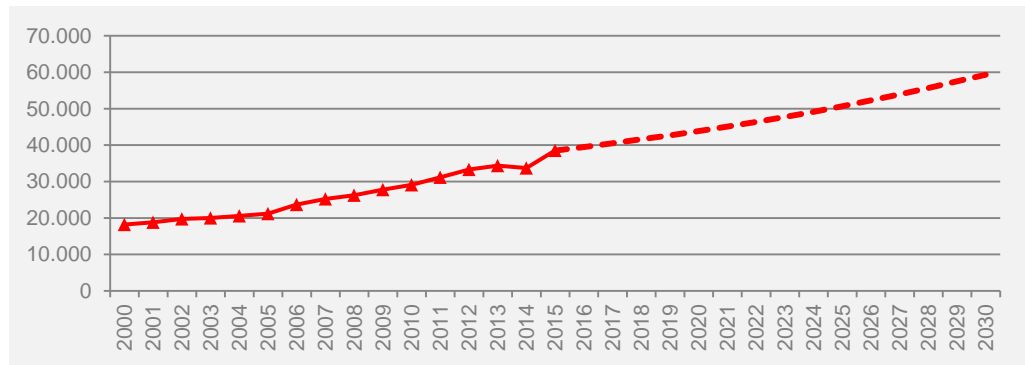
Figuur 2a Prognose aantal SEH-bezoeken na een valongeval bij 65-plussers

Bron: Letsel Informatie Systeem 2000-2015, VeiligheidNL; Bevolkingsprognose 2015-2030, Centraal Bureau voor de Statistiek

In 2015 zijn 38.600 personen van 65 jaar of ouder na een bezoek aan de SEH-afdeling opgenomen in het ziekenhuis als gevolg van een valongeval. De prognose is dat het aantal ziekenhuisopnamen na SEH-bezoek als gevolg van een valongeval bij 65-plussers in 2030 met 54% is gestegen tot 59.300 (figuur 2b), uitgaande van gelijkblijvende leeftijd- en geslachtsspecifieke incidenties.

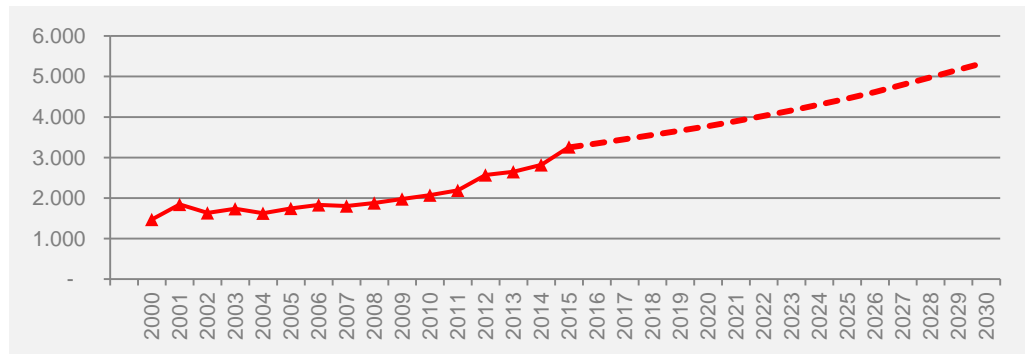
Figuur 2b Prognose aantal ziekenhuisopnamen na SEH-bezoek na een valongeval bij 65-plussers

Bron: Letsel Informatie Systeem 2000-2015, VeiligheidNL; Bevolkingsprognose 2015-2030, Centraal Bureau voor de Statistiek

In 2015 zijn 3.260 personen van 65 jaar of ouder overleden als gevolg van een valongeval. Dit komt neer op 9 doden per dag. Gebaseerd op de bevolkingsprognose en de aanname dat tot 2030 de leeftijdsgroep- en geslachtsspecifieke incidenties gelijk blijven aan die van 2015, is de verwachting dat het aantal ouderen dat overlijdt door een valongeval in 2030 met 64% is gestegen tot 5.350 (zie figuur 2c).

Figuur 2c Prognose aantal dodelijke valongevallen bij 65-plussers

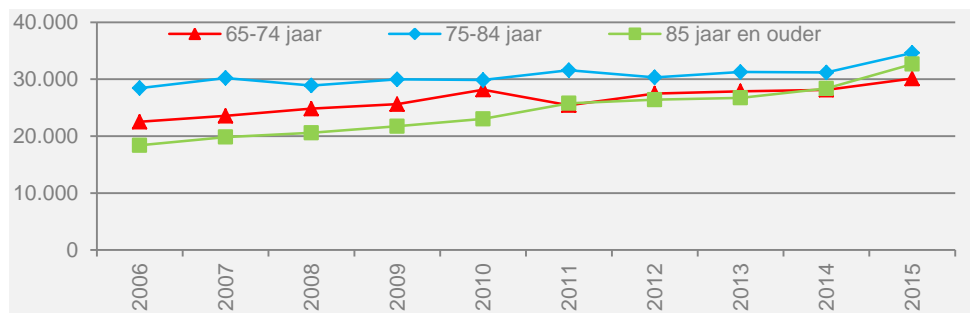
Bron: Doodsoorzakenstatistiek 2000-2015 (microbestand), VeiligheidNL; Bevolkingsprognose 2015-2030, Centraal Bureau voor de Statistiek

2.3

SEH-bezoek naar leeftijd

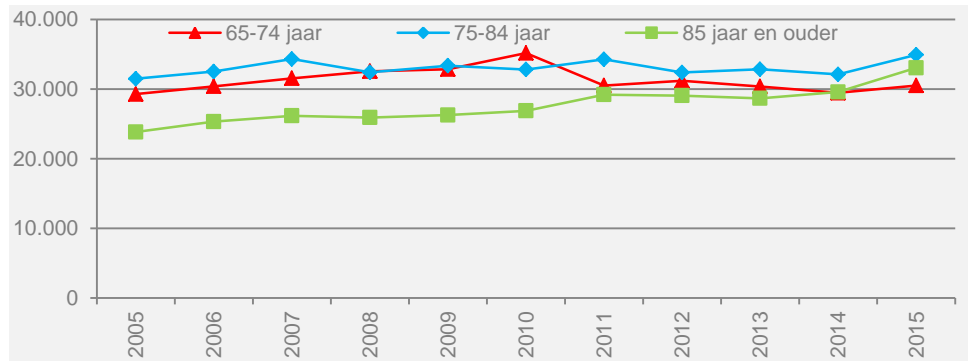
Vooral onder 85-plussers is het aantal SEH-bezoeken als gevolg van valongevallen toegenomen (figuur 3a). Ook na correctie voor veranderingen in de bevolkingsopbouw blijft de stijging in de oudere leeftijdsgroepen te zien (figuur 3b).

Figuur 3a Jaarlijks aantal SEH-bezoeken na een val, 65 jaar en ouder, naar leeftijd

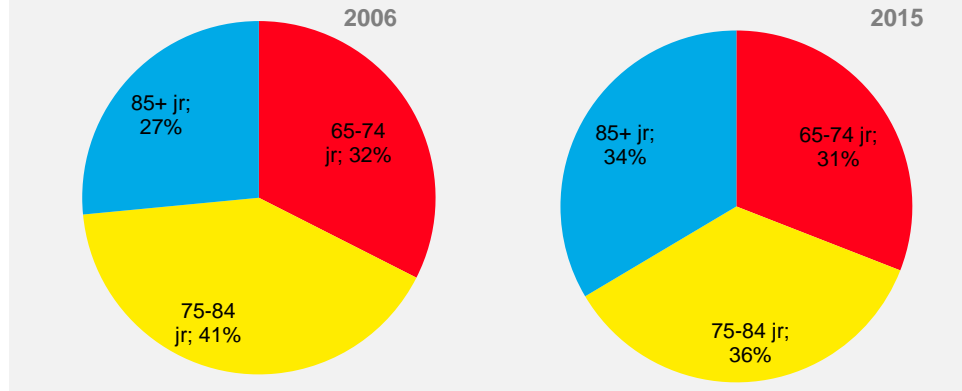
Bron: Letsel Informatie Systeem 2006-2015, VeiligheidNL

Figuur 3b Jaarlijks aantal SEH-bezoeken na een val gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingsopbouw, 65 jaar en ouder, naar leeftijd

Bron: Letsel Informatie Systeem 2006-2015, VeiligheidNL

Figuur 4 Percentage SEH-bezoeken na een val, naar leeftijd, 2006 en 2015

Bron: Letsel Informatie Systeem 2006, 2015, VeiligheidNL

In figuur 4 is te zien dat het aandeel 'jonge' 65-plussers dat na een val een SEH-afdeling bezoekt zowel in 2015 als 10 jaar geleden in 2006 bijna een derde van het totaal aantal slachtoffers is. Bij 75-84 jarigen is het aandeel slachtoffers afgenomen, en er is een belangrijke verschuiving te zien naar meer valongevallen bij 85-plussers.

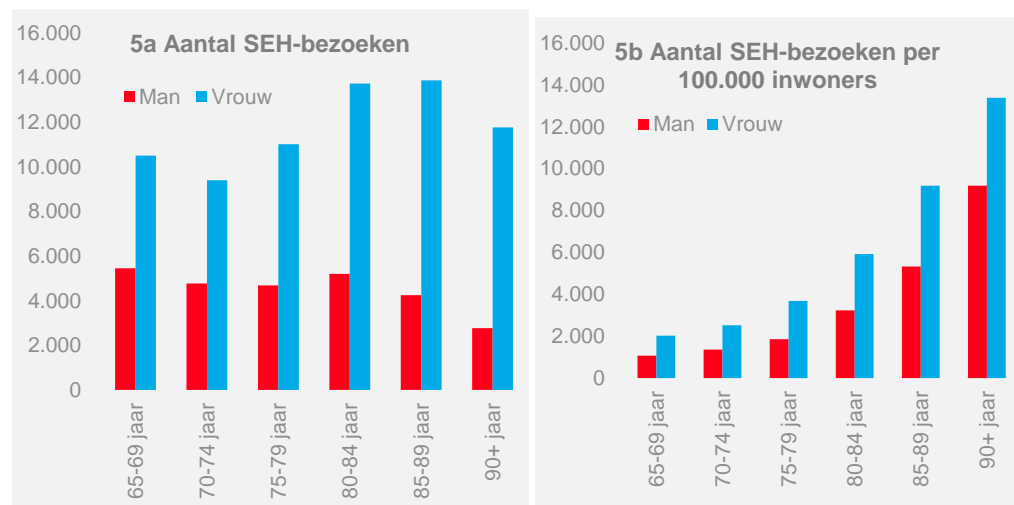
2.4

Wie zijn gevallen

Bijna drie kwart van de slachtoffers is vrouw

Van alle slachtoffers die een SEH-afdeling bezoeken na een val is 72% vrouw (70.300). In alle leeftijdsgroepen is het risico op een valongeval bij vrouwen beduidend hoger dan bij mannen (figuur 5b, tabel 1 bijlage). Absoluut gezien is het aantal valongevallen (bij vrouwen en totaal) het grootst in de leeftijdsgroepen 85-89 jaar en 80-84 jaar (figuur 5a), als rekening wordt gehouden met de bevolkingsopbouw is de leeftijdsgroep van 90 jaar en ouder duidelijk de grootste risicogroep, zowel voor mannen als voor vrouwen.

Figuur 5 Aantal SEH-bezoeken en aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners, naar leeftijd en geslacht

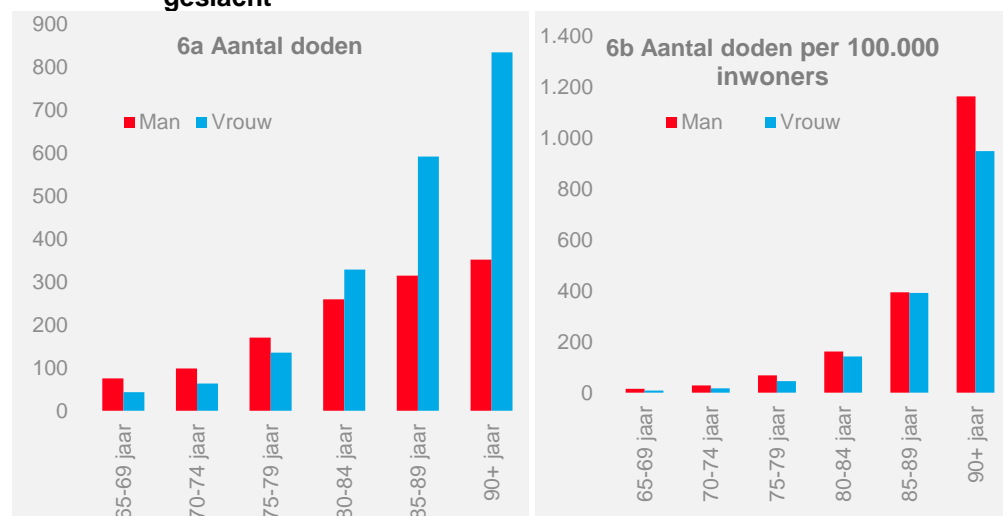

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL

Maar bij dodelijke valongevallen is het risico voor mannen het grootst

In tegenstelling tot de SEH-bezoeken is de kans op een dodelijke val voor mannen groter dan voor vrouwen (figuur 6b, tabel 10, bijlage). Maar absoluut gezien is ook bij de overledenen het aantal vrouwen (61%, 1.993) groter dan het aantal mannen (39%, 1.267; figuur 6a). Het risico om te overlijden na een val neemt sterk toe met de leeftijd.

Figuur 6 Aantal overledenen en aantal per 100.000 inwoners naar leeftijd en geslacht

Bron: Doodsoorzakenstatistiek 2015 (microbestand), Bevolkingsstatistiek 2015-2016, Centraal Bureau voor de Statistiek

2.5

Waar en hoe is men gevallen

SEH-bezoek na een val naar ongevalsscenario

Meer informatie over de wijze van vallen (het ongevalsscenario) is in bijna de helft van de gevallen niet bekend. Wel is duidelijk dat één vijfde van de ouderen is gestruikeld (22%, 21.100). Bijna een tiende is van een overige hoogte gevallen (9%, 8.700), bijvoorbeeld uit bed of van een stoel en een twaalfde is van een trap of ladder gevallen (8%, 8.100) (tabel 2, bijlage). Mannen vielen iets vaker van een trap of ladder en van een overige hoogte, terwijl vrouwen meer op gelijk niveau vielen (struikelen, uitglijden, zwikken). Er zijn geen grote verschillen in de scenarioverdeling tussen

ouderen die de SEH-afdeling bezoeken en ouderen die na SEH-bezoek zijn opgenomen in het ziekenhuis (tabel 7, bijlage).

Vaak opname na val in huis

Meer dan de helft van de valongevallen vond in of om huis plaats, en meer specifiek (indien bekend) in de woonkamer (8%, 7.500), de vaste trap (6%, 6.000) of de sanitaire ruimte (6%, 5.800). Daarnaast vielen veel mensen op straat (10%, 10.200) of in een instelling (9%, 9.100) (tabel 3, bijlage)

Als gekeken wordt naar de verdeling van de locatie van de val van de slachtoffers die na de SEH-behandeling zijn opgenomen in het ziekenhuis lijkt een val in huis relatief ernstig te zijn (55% van de valongevallen met opname tot gevolg vonden plaats in huis, tegenover 45% bij SEH-behandeling) (tabel 8, bijlage). Een val op straat lijkt in het algemeen niet ernstig (6% van slachtoffers die zijn opgenomen viel op straat, tegenover 10% van SEH-behandelingen). Waarschijnlijk houdt dit verband met het feit dat 65-plussers die op straat vallen vaak jonge 65-plussers zijn.

Verhoudingsgewijs overlijden veel mensen na een val in een instelling (32%, 1.036) (tabel 12, bijlage).

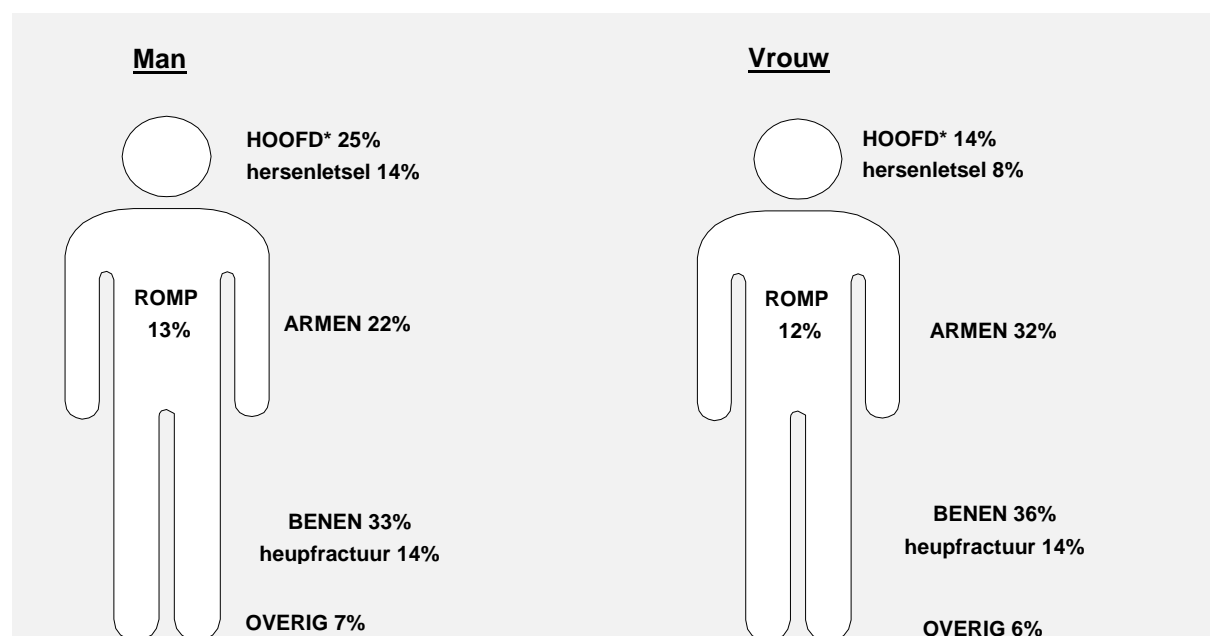
2.6

Letsel en letselernst

Mannen hebben relatief vaak hoofdletsel, vrouwen meer letsels aan de arm

De meeste ouderen die letsel opliepen na een val zijn op de SEH-afdeling behandeld aan letsels aan heup, been of voet (35%, 34.400) (figuur 7, tabel 3 bijlage). Vooral heupfracturen komen veel voor (14%, 13.700). Op de tweede plaats volgen voor mannen letsels aan hoofd, hals of nek, en bij vrouwen letsels aan schouder, arm of hand. Hier is een verband met de wijze van vallen (het ongevalsscenario) waar te zien is dat mannen vaker van een hoogte vallen terwijl vrouwen vaker op gelijk niveau vallen.

Figuur 7 SEH-bezoek na een val, naar geslacht en letsellocatie

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL

* Hoofd/hals/nek

Relatief weinig mensen met letsel aan schouder, arm of hand zijn na de SEH-behandeling opgenomen in het ziekenhuis, een aanwijzing dat dit vaak minder ernstige letsels zijn. Drie van de tien ouderen die de SEH-afdeling bezocht had letsel aan schouder, arm of hand (tabel 4, bijlage). Van alle slachtoffers van een valongeval

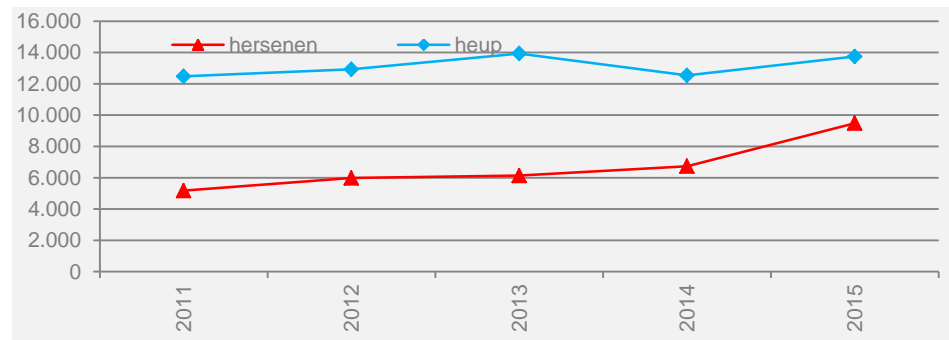
die na het SEH-bezoek in het ziekenhuis zijn opgenomen had acht procent letsel aan schouder, arm of hand (tabel 9, bijlage). Bij letsels aan de onderste ledematen is het juist andersom (aandeel letsels aan heup, been of voet is hoger bij opnamen dan bij SEH-bezoek), met name omdat heupfracturen vrijwel altijd tot een ziekenhuisopname leiden.

Ruim vier van de tien overleden 65-plussers is overleden aan de gevolgen van een heupfractuur (44%, 1.447). Een kwart van de overledenen had hoofdletsel (25%, 805) (tabel 13, bijlage).

Aantal SEH-bezoeken vanwege hersenletsel stijgt

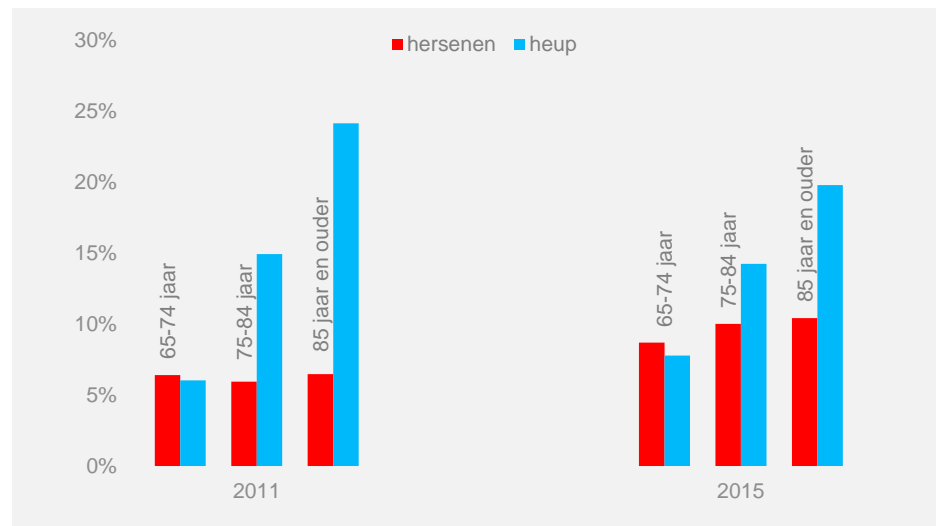
Uit figuur 8 blijkt dat het aantal ouderen dat is behandeld vanwege hersenletsel het laatste jaar sterker is gestegen dan het aantal ouderen dat is behandeld aan een heupfractuur na een val. Het aandeel hersenletsels stijgt in alle leeftijdsgroepen, maar vooral bij 75-plussers (figuur 9). In de groep slachtoffers van 85 jaar en ouder is een belangrijke afname te zien in het aandeel letsels aan de heup.

Figuur 8 Aantal SEH-bezoeken na een val, naar type letsel en jaar

Bron: Letsel Informatie Systeem 2011-2015, VeiligheidNL

Figuur 9 Aandeel SEH-bezoeken na een val, naar leeftijd, type letsel en jaar

Bron: Letsel Informatie Systeem 2011-2015, VeiligheidNL

Veel opnamen na SEH-behandeling

Het percentage slachtoffers dat na het SEH-bezoek vanwege een val is opgenomen in het ziekenhuis varieert van 25% voor 65-69 jarigen tot 55% voor slachtoffers van 90 jaar en ouder. Gemiddeld is 40% van de 65-plussers na een val opgenomen geweest in het ziekenhuis (tabel 5, bijlage).

Medische kosten van heupfractuur hoog

De jaarlijkse totale directe medische kosten na een valongeval waarna een SEH-bezoek of ziekenhuisopname volgde bedroegen in 2015 912 miljoen euro. Bijna de helft van deze kosten kwam voor rekening van slachtoffers van 85 jaar en ouder, één op de acht voor rekening van mensen jonger dan 75 jaar (tabel 14, bijlage). De gemiddelde directe medische kosten van een valongeval bedroegen €8.800. Dit bedrag varieert met de leeftijd en het opgelopen letsel. Voor slachtoffers jonger dan 75 jaar waren de kosten per ongeval €3.800, voor 85-plussers €12.000 per ongeval. Als naar het letsel wordt gekeken valt op dat een fractuur van een bovenbeen en een heupfractuur tot hoge gemiddelde kosten leidden, namelijk €20.100 respectievelijk €19.600. Overall gezien is bijna een derde van de totale jaarlijkse kosten van een valongeval gerelateerd aan een heupfractuur (30%, 274 miljoen) en ruim een tiende aan hoofdletsel (11%, 104 miljoen).

3

Verantwoording

De gepresenteerde gegevens betreffen jaarlijkse aantallen en percentages. Door afronding kan het voorkomen dat het totaal in een tabel afwijkt van de som van de afzonderlijke aantallen. De tabellen zijn gebaseerd op inclusief-cijfers, dat wil zeggen dat voor de gegevens over ziekenhuisopnamen geldt dat daarbij ook slachtoffers worden meegeteld die na ziekenhuisopname zijn overleden en dat voor SEH-bezoeken geldt dat daarbij ook slachtoffers worden meegeteld die na bezoek van een SEH-afdeling opgenomen zijn in het ziekenhuis of zijn overleden. Op deze wijze geven we een zo goed mogelijk beeld van de medische consumptie. De cijfers kunnen echter niet bij elkaar worden opgeteld om tot een totaal aantal te komen.

Databestanden Voor deze factsheet is gebruikgemaakt van gegevens uit het Letsel Informatie Systeem (LIS) van VeiligheidNL, het Letsellastmodel van VeiligheidNL i.s.m. Erasmus Medisch Centrum Rotterdam en de Doodsoorzakenstatistiek (microbestand) van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Voor meer informatie over gegevensbronnen, zie www.veiligheid.nl.

Bijlage 1 Tabellen SEH-bezoeken na een val, 65 jaar en ouder

Tabel 1 Aantal SEH-bezoeken na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal	%	Aantal per 100.000*	Aantal	%	Aantal per 100.000*	Aantal	%	Aantal per 100.000*
65-69 jaar	5.500	20	1.100	10.500	15	2.000	16.000	16	1.500
70-74 jaar	4.800	18	1.400	9.400	13	2.500	14.200	15	2.000
75-79 jaar	4.700	17	1.900	11.000	16	3.700	15.700	16	2.800
80-84 jaar	5.200	19	3.200	13.700	20	5.900	18.900	19	4.800
85-89 jaar	4.300	16	5.300	13.900	20	9.200	18.100	19	7.800
90 jaar en ouder	2.800	10	9.200	11.800	17	13.400	14.500	15	12.300
Totaal	27.100	100	2.000	70.300	100	4.200	97.400	100	3.200
%		28			72			100	

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2015-2016, Centraal Bureau voor de Statistiek

* aantal per 100.000 van de betreffende leeftijd/geslacht groep

Tabel 2 Aantal SEH-bezoeken na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar scenario

	Man		Vrouw		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Struikelen	4.700	17	16.400	23	21.100	22
<i>over steen, tegel, beton</i>	400	1	1.800	2	2.100	2
<i>over drempel</i>	200	<1	1.200	2	1.400	1
Val van trap of ladder	4.100	15	5.700	8	9.700	10
<i>van vaste trap</i>	2.900	11	5.200	7	8.100	8
<i>van ladder</i>	900	3			1.000	<1
Val van hoogte, val uit, van	2.800	10	5.800	8	8.700	9
<i>uit bed</i>	900	3	2.500	3	3.400	3
<i>van zitmeubel</i>	700	3	1.600	2	2.300	2
Uitglippen	1.700	6	4.700	7	6.400	7
<i>over (natte, gladde) vloer</i>	300	1	800	1	1.100	1
Zwikken	1.000	4	3.600	5	4.600	5
Val, overig	12.800	47	34.100	48	46.900	48
<i>met rollator</i>	200	<1	800	1	1.000	<1
Totaal	27.100	100	70.300	100	97.400	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL

Lege cel: aantal te klein voor betrouwbare schatting

Tabel 3 Aantal SEH-bezoeken na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar locatie ongeval

	Man		Vrouw		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
In woonhuis	11.200	41	32.200	46	43.400	45
<i>Woonkamer</i>	1.800	7	5.700	8	7.500	8
<i>Vaste trap</i>	2.100	8	3.900	6	6.000	6
<i>Sanitaire ruimte</i>	1.600	6	4.300	6	5.800	6
<i>Slaapkamer</i>	1.500	6	4.300	6	5.800	6
<i>Keuken</i>	600	2	2.500	4	3.100	3
<i>Hal, gang, overloop</i>	200	<1	1.100	2	1.300	1
Straat, rijweg	2.800	10	7.400	11	10.200	10
Instelling waar personen verblijven	2.100	8	7.000	10	9.100	9
<i>Verzorgingshuis</i>	800	3	3.600	5	4.400	5
<i>Verpleeghuis</i>	900	3	2.900	4	3.800	4
Om woonhuis	3.200	12	4.400	6	7.600	8
<i>Tuin</i>	1.500	6	2.500	4	4.000	4
Handel, dienstverlening	400	1	1.800	3	2.200	2
<i>Winkel</i>	200	<1	1.000	1	1.200	1
Instellingen en openbare ruimte	700	2	1.200	2	1.900	2
Overig/onbekend	6.900	25	16.200	23	23.000	24
Totaal	27.100	100	70.300	100	97.400	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL

Tabel 4 Aantal SEH-bezoeken na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar opgelopen letsel

	Man		Vrouw		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Hoofd/hals/nek	6.700	25	9.900	14	16.600	17
<i>trauma capitis/licht hersenletsel</i>	2.800	10	4.600	7	7.400	8
<i>open wond hoofd</i>	1.500	6	1.800	3	3.300	3
<i>oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd</i>	1.000	4	1.600	2	2.600	3
<i>ernstig schedel/hersenletsel</i>	900	3	1.200	2	2.100	2
Romp/wervelkolom	3.600	13	8.100	12	11.700	12
<i>fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel</i>	900	3	2.200	3	3.100	3
<i>fractuur bekken</i>	500	2	2.500	4	3.000	3
<i>oppervlakkig letsel/kneuzing romp</i>	1.000	4	1.900	3	2.900	3
<i>fractuur thorax/rib</i>	700	3	900	1	1.600	2
Schouder/arm/hand	6.000	22	22.800	32	28.900	30
Pols	1.200	5	8.400	12	9.600	10
<i>Polsfractuur</i>	1.100	4	7.800	11	8.900	9
Bovenarm/elleboog/onderarm	1.700	6	7.300	10	9.000	9
<i>fractuur bovenarm</i>	700	3	4.100	6	4.900	5
<i>fractuur elleboog</i>	200	<1	1.200	2	1.400	1
<i>fractuur onderarm</i>	200	<1	1.200	2	1.400	1
Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht	1.600	6	4.200	6	5.700	6
<i>fractuur sleutelbeen/schouder</i>	700	3	2.500	4	3.200	3
<i>luxatie schouder/ac-gewricht</i>	400	2	900	1	1.300	1
<i>opp. letsel/kneuzing sleutelbeen/schouder</i>	400	1	600	1	1.000	1
Hand/vingers	1.600	6	3.000	4	4.500	5
<i>fractuur hand/vinger</i>	800	3	2.000	3	2.700	3
Heup/been/voet	8.900	33	25.500	36	34.400	35
Heup/bovenbeen	5.900	22	15.900	23	21.800	22
<i>Heupfractuur</i>	3.700	14	10.000	14	13.700	14
<i>opp. letsel/kneuzing heup/bovenbeen</i>	1.100	4	2.700	4	3.800	4
<i>fractuur bovenbeen</i>	800	3	2.100	3	2.900	3
Enkel	1.000	4	3.800	5	4.800	5
<i>Enkelfractuur</i>	700	3	2.700	4	3.400	3
Knie	800	3	2.600	4	3.400	3
<i>oppervlakkig letsel/kneuzing knie</i>	400	1	900	1	1.200	1
<i>fractuur knie</i>	100	<1	1.000	1	1.100	1
Voet/tenen	600	2	2.000	3	2.600	3
<i>fractuur voet/teen</i>	500	2	1.700	2	2.100	2
Onderbeen	500	2	1.200	2	1.700	2
Overig	2.000	7	4.000	6	5.900	6
Totaal	27.100	100	70.300	100	97.400	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL

Bijlage 2 Tabellen ziekenhuisopnamen na SEH-bezoek na een val, 65 jaar en ouder

Tabel 5 Aantal en percentage opnamen na SEH-bezoek na een (privé-) valongeval, 65 jaar en ouder

	Aantal	Opname%
65-69 jaar	4.000	25
70-74 jaar	4.000	28
75-79 jaar	5.500	35
80-84 jaar	8.100	43
85-89 jaar	9.000	50
90 jaar en ouder	8.000	55
Totaal	38.600	40

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL

Tabel 6 Aantal opnamen na SEH-bezoek na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal	%	Aantal per 100.000*	Aantal	%	Aantal per 100.000*	Aantal	%	Aantal per 100.000*
65-69 jaar	1.800	16	350	2.200	8	430	4.000	10	390
70-74 jaar	1.700	15	480	2.300	9	620	4.000	10	550
75-79 jaar	1.800	16	720	3.700	13	1.200	5.500	14	990
80-84 jaar	2.300	20	1.400	5.800	21	2.500	8.100	21	2.100
85-89 jaar	2.200	19	2.700	6.800	25	4.500	9.000	23	3.900
90 jaar en ouder	1.600	14	5.300	6.400	23	7.200	8.000	21	6.700
Totaal	11.300	100	820	27.200	100	1.600	38.600	100	1.300
%		29			71			100	

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2015-2016, Centraal Bureau voor de Statistiek

* aantal per 100.000 van de betreffende leeftijd/geslacht groep

Tabel 7 Aantal opnamen na SEH-bezoek na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar scenario

	Aantal	%
Struikelen	7.000	18
Val van trap of ladder	4.200	11
<i>van vaste trap</i>	3.500	9
Val van hoogte, val uit, van	3.500	9
<i>uit bed</i>	1.400	4
Uitglippen	2.400	6
Zwikken	1.100	3
Val, overig	20.400	53
Totaal	38.600	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL

Tabel 8 Aantal opnamen na SEH-bezoek na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar locatie

	Aantal	%
In woonhuis	21.200	55
<i>Woonkamer</i>	3.500	9
<i>Vaste trap</i>	2.900	7
<i>Sanitaire ruimte</i>	2.800	7
<i>Slaapkamer</i>	2.700	7
<i>Keuken</i>	1.600	4
Instelling waar personen verblijven	3.800	10
<i>Verzorgingshuis</i>	2.000	5
<i>Verpleeghuis</i>	1.500	4
Om woonhuis	2.500	6
<i>Tuin</i>	1.200	3
Straat, rijweg	2.400	6
Overig/onbekend	8.600	22
Totaal	38.600	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL

Tabel 9 Aantal opnamen na SEH-bezoek na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar opgelopen letsel

	Man		Vrouw		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Hoofd/hals/nek	3.100	27	4.000	15	7.100	18
<i>trauma capitis/licht hersenletsel</i>	1.500	13	2.000	7	3.500	9
<i>ernstig schedel/hersenletsel</i>	800	7	1.000	4	1.800	5
Romp/wervelkolom	1.600	14	4.100	15	5.700	15
<i>fractuur bekken</i>	400	3	1.600	6	2.000	5
<i>fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel</i>	400	4	1.000	4	1.500	4
Schouder/arm/hand	600	5	2.700	10	3.300	8
Bovenarm/elleboog/onderarm	300	2	1.400	5	1.700	4
<i>fractuur bovenarm</i>	100	1	1.000	4	1.100	3
Heup/been/voet	5.300	47	14.900	55	20.200	52
Heup/bovenbeen	4.700	42	12.700	47	17.500	45
<i>heupfractuur</i>	3.500	31	9.500	35	13.000	34
<i>fractuur bovenbeen</i>	800	7	2.000	7	2.700	7
<i>opp. letsel/kneuzing heup/bovenbeen</i>	300	2	800	3	1.000	3
Enkel	200	1	800	3	1.000	3
Overig	800	7	1.600	6	2.400	6
Totaal	11.300	100	27.200	100	38.600	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL

Bijlage 3 Tabellen overledenen na een val, 65 jaar en ouder

Tabel 10 Aantal overledenen na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar leeftijd en geslacht

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal	%	Aantal per 100.000*	Aantal	%	Aantal per 100.000*	Aantal	%	Aantal per 100.000*
65-69 jaar	75	6	15	43	2	8	118	4	11
70-74 jaar	98	8	28	63	3	17	161	5	22
75-79 jaar	170	13	67	135	7	45	305	9	55
80-84 jaar	259	20	160	328	16	140	587	18	150
85-89 jaar	314	25	390	591	30	390	905	28	390
90 jaar en ouder	351	28	1.200	833	42	950	1.184	36	1.000
Totaal	1.267	100	92	1.993	100	120	3.260	100	110
		39			61			100	

Bron: Doodsoorzakenstatistiek 2015 (microbestand), Centraal Bureau voor de Statistiek

* aantal per 100.000 van de betreffende leeftijd/geslacht groep

Tabel 11 Aantal overledenen na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar letselmechanisme

	Aantal	%
Val gelijk niveau	869	27
Val van hoogte	529	16
Val overig	1.862	57
Totaal	3.260	100

Bron: Doodsoorzakenstatistiek 2015 (microbestand), Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel 12 Aantal overledenen na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar locatie

	Aantal	%
Eigen woning/tuin schuur	1.044	32
Andere woning/tuin schuur	85	3
<i>In of om huis</i>	1.129	35
Bejaardenoord/tehuis/verpleeghuis	1.036	32
Ziekenhuis/onderwijsinstelling/bioscoop/museum	68	2
Openbare weg	56	2
Horeca/winkel/kantoor	21	1
Anders/onbekend	950	29
Totaal	3.260	100

Bron: Doodsoorzakenstatistiek 2015 (microbestand), Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel 13 Aantal overledenen na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder, naar letsel

	Aantal	%
Hoofd en hals	805	25
<i>traumatisch hersenletsel (excl. Hersenschudding)</i>	774	24
Romp en wervelkolom	426	13
<i>fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel</i>	109	3
<i>fractuur thorax/rib</i>	69	2
<i>inwendig letsel romp</i>	58	2
Schouder/arm/hand	115	4
<i>fractuur schouder/arm/hand</i>	109	3
Heup/been/voet	1.681	52
<i>fractuur heup</i>	1.447	44
<i>fractuur bovenbeen</i>	156	5
Overig	232	7
Onbekend	1	<1
Totaal	3.260	100

Bron: Doodsoorzakenstatistiek 2015 (microbestand), Centraal Bureau voor de Statistiek

Bijlage 4 Kosten

Tabel 14 Medische kosten* na een (privé-)valongeval, 65 jaar en ouder

	Gemiddelde kosten	Totale kosten	%
65-74 jaar	3.800	119 mln	13
75-84 jaar	10.100	374 mln	41
85+ jaar	12.000	420 mln	46
<i>voorbeelden van letsels</i>			
heupfractuur	19.700	274 mln	30
hoofdletsel	6.300	104 mln	11
fractuur bovenbeen	20.100	59 mln	6
polsfractuur	5.400	55 mln	6
fractuur bekken	15.700	54 mln	6
Totaal	8.800	912 mln	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2015, VeiligheidNL, Letsellastmodel 2015, VeiligheidNL
ism Erasmus MC Rotterdam

*Directe medische kosten van een ongeval waarna een SEH-behandeling of ziekenhuisopname heeft plaatsgevonden

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is een onafhankelijk expertisecentrum met de missie om ongevallen te voorkomen door veilig gedrag te stimuleren. We helpen mensen hun veiligheid te vergroten in en om het huis, maar ook op straat, op school en op het werk. We monitoren en signaleren ongevallen en letsel en onderzoeken welke vorm van preventie effectief is. Voor de monitoring is het Letsel Informatie Systeem (LIS) de basis, een registratiesysteem bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen (SEH's) in Nederland, maar we rapporteren ook dodelijke ongevallen en ziekenhuisopnamen door letsels.

We ontwikkelen effectieve gedragsinterventies die praktisch, oplossingsgericht en op maat zijn en voeren deze ook deels uit. Ten slotte delen wij onze kennis en kunde direct met onze doelgroepen of via professionals, samenwerkingspartners en ambassadeurs. We werken voor en met overheden, bedrijven, zorgverleners en particulieren.